

ఎవరింట్లో పుస్తకం?

మా ఇల్లు చొమ్మరిల్లు, మా సంసారం లిక్కి సంసారమూను. ఇరవై ఏళ్ళ క్రితం ఇండిపెండెంట్ గా మేం కాపరం పెట్టిన కొత్తలో - అప్పటికి మావారికింకా సార్వభౌమాధి కారాలు సంక్రమించలేదు. మాది డొమిని యన్ స్టేటస్...చిన్న గుండువప్పు గిన్నెకొనమంటే, అవసరమో కాదో అమ్మకు ఉత్తరం రాసి కనుక్కుంటాను అనేవారు మా గురూగారు. మేం సంసారం పెట్టిన ఎర్లీ డేస్ లో అంటే ట్వంటీ ఏళ్ళక్రితం రేకు గిన్నెలో తలగొట్టి తవ్వెడు బియ్యం అత్తెసరు కుంపటిమీద పడెస్తే అది మా ఇద్దరికీ ఎక్కితక్కిఅయి తినలేక గుడ్లు తేలేసేవాళ్ళం.

మా కిద్దరికీ ఓ పూటకు సరిపడే కూర అల్లం పచ్చిమిరపకాయలు అండ్ అల్సో ఉల్లిపాయలు మావారు కొని ప్యాంటు జేసులో పోసుకొచ్చే వారు ఇప్పుడు మా ఇంట్లో కూరల్పంచీ అప్పుడు మాకు బియ్యపు సంచి ఇన్ దోజ్ డేన్ పావలాపెట్టి వకోడీలు మిఠాయి కొమ్ములు రెగ్యులర్ గా తెచ్చేవారు. బాత్ రూంలోంచి వచ్చే వాటర్ వేస్తవకుండా అక్కడో చిన్న సన్నజాజి పందిరి ఒకశుల్లె అంటు, ఒక గులాబి మొక్కావేసి జాగ్రత్తగా పెంచాను. బియ్యం కడుగు. మేక పెంటికలు ఏరుకొచ్చి వేసి అక్కడే కూర్చునే దాన్ని అవి ఎప్పుడు మొగ్గ తొడుగుతాయా, పూస్తాయా అని

అలోచిస్తూ, చిన్న మొగ్గవేస్తే, ఏ గులాబీ చెట్టేనా పూస్తే, పందిరిమీదకు
సన్నజాజి తీగలు బులి బులి ముండలలే ప్రాకుతూంటే నాకెంతో సంతో
షంగాను, గొప్పగానూ వుండేది. నేనా మొక్కలకు తాళ్ళకట్టి, చిన్న కర్ర
ముక్కలతో సపోర్టులు పెట్టి చుట్టూ బోదెలుచేసి ఆ కాస్త జాగాలో నంద
నోద్యావనాన్ని సృష్టించుకుని మురిసిపోయేదాన్ని. నా తన్మయత్వం నా
మురిపాన్ని చూసి మా వారు నేనో క్రాక్ ననుకున్నారు. డామిట్ !
మొక్కల సంగతి మీకు తెలిస్తే-అని నా ఫ్రెండ్లు అని డబాయించే

దాన్ని. ఒక అణా పెట్టి రోజూ పూలు కొనుక్కోరాదా అనేవారు. మా
వారు. కొంచెం బ్రూట్-నేను నా మొక్కలతో మాట్లాడుతూ కూర్చునే
దాన్ని. అని నా మాటల్ని వింటూన్నట్లు గాలికి కదుల్తూ నాతో ఆడుకునేవి.
ముండల్లారా దాహం వేస్తోందా అవి నీళ్లుపోసి కొమ్మన్నీ, రెమ్మన్నీ
ఆకుల్ని సర్ది పోట్లాడుకోవద్దని చెప్పి నాకు తెలిసిన పిచ్చి పాటలన్నీ పాడి
వాటికి వినిపించేదాన్ని. అవి నా మాటలకు తల వూపినట్లే నా పాటలకు
కూడా తలవూపేవి నా పాత ఉత్తరాలన్నీ ఆ మొక్కల దగ్గర చాపేసు
కుని కూర్చుని చదువుకునేదాన్ని. ఆ ఉత్తరాల్లోని సంగతులన్నీ బహుశా
వాటికి తెలుసు. నన్నో సారి మావారో లెంపకాయ కొడితే నేనక్కడే
కూర్చుని ఏడిచాను. వాటిని చూసి నేను మౌనంగా గంభీరంగా వుండటం

కూడా నేర్చుకున్నాను. వాటిని చూసే సంసారాన్ని పచ్చగా కలకల లాడు తున్నట్లు తీర్చిదిద్దుకోవడం కూడా నేను నేర్చుకున్నాను.

ఓ పక్క కుర్రతనం—ఆ కుర్రతనానికి సరిపడని భయంకరమైన ఒంటరితనం—ఒంటరితనానికి తోడై చిలిపి వూహలు నన్ను బాధించ కుండా నేను మొక్కలతో కాలక్షేపం చేసేదాన్ని. మా ఇంట్లో ఒక పిచిక ఫామిలీ వుండేది. మధ్యాహ్నం వంటిల్లు కడిగేసి గదిలో మంచంమీద వెల్లికిలా పడుకుని పిచిక సంసారం గురించి స్టడీ చేస్తూండేదాన్ని. అవి కిచకిచమని కబురు చెప్పుకుంటూ హడావిడి చేస్తూ గదంతా తిరిగేవి. కిటి కీళ్లొంచి బయటకు వెళ్లి మళ్ళీ ముక్కున ఏవో కర్చుకుని వస్తూ యమ బిజీగా వుండేవి. అవి చూట్లాడుకోవటం నా గురించి మావారి గురించేమో నని నాకు లోపలడవుటుగా వుండేది. తెలుసుకుందామంటే పిచిక బాష రాదుగదా.

బట్టలు ఉతుక్కుని వాటిని అరేసుకునే వేళకు దంశాలమీదవచ్చి వ్రాలేవి బోల్డుకాకులు. కాకులు ఆ శాశ్వత అతే కేర్ చేయవు. ఓ పక్కకు మొగంపెట్టి వొంగరాస్కెల్సు చుల్లే అవి నాకేసి చూసేవి. రవుడి కాకు ల్లారా పొండ్రా పొండి అని తడిబట్టలు పిండి ఆరేస్తూ వాటిని కసిరే దాన్ని. అవి అటూ యిటూ ఎగురుతూ ఎంగిలి కంచాలు కడిగినచోట పారే సిన మెతుకుల కోసం కూరముక్కల కోసం బాత్రూంలో మర్చిపోయిన సబ్బుబిళ్ళల కోసం నేతి చెంచాకోసం నేతి గరిట కోసం నన్ను ఏడిపించు కుని తినేవి. అప్పుడప్పుడు చుట్టాలల్లే మా మమర గోడమీదకు కోతు లొచ్చేవి. కోతులు వస్తే తలుపులు బిగించుకుని గదిలోకి పోయి ఇల్లు సర్దు కుంటూనో, లేసు అల్లుకుంటూనో కిటికీ దగ్గర స్టూలు వేసుకుని కూర్చునే దాన్ని, అవి నాకేసిచూసి పళ్ళికిలించి పెంకుల్ని యిటూ అటూ తిరిగేసి చేతి కందినవి పట్టుకుపోయి నానాఅల్లరి చేసేవి. కథల పుస్తకాలు చదివే ఓపిక కూడా నాకుండేదికాదు. బాగా రాసినవి తెలిసి చచ్చేవి కావు. బాగా రాయనివి మనసుకు నచ్చేవి కావు. మావారు ఆఫీసొవలంగానే యింటికి రాకూడదా, వచ్చి నాకు కంపెనీ యివ్వకూడదా అనిపించేది. దెబ్బలాడి మా వూరెళ్ళి

పోతే బావుండ్లు నిపించేది. కాని ఒకరోజు పోట్లాట వేసుకున్నా మళ్ళీ మర్నాడు పోట్లాడేందుకు ఎవరూ ఉండరు కదా? ఎలా తోస్తుంది అన్న డవుటుండేది. అదీగాక మావూళ్ళో నా వయస్సు అమ్మాయి లందరూ కాప రాలకెళ్లిపోయింటారు కదా! అక్కడ కూడా దిక్కుమాలిన ఒంటరితనమే ఎదురయేటప్పుడు యిక్కడే నోరు మూసుకు పడుండడం మేలనిపించేది.

ఈ సుంచం ఆ మూలకులాగి ఆ కుర్చీ యీ మూలకులాగీ బల్లలు సర్ది గిన్నెలు తుడిచి అలమార్లు సర్ది ఎంతకీ కాలక్షేపం కాక చివరకు మొక్కలతో ఫ్రండ్ షిప్ పెట్టుకున్నాను. ముందు మురికిగా తడిగా చెత్త చెత్తగా వున్న జాగాను శుభ్రంచేసి చిన్న చిన్న సైడ్ కెనాల్స్ తవ్వి అక్కడ నీరు నిలచిపోకుండా పెంకులతో, రాళ్ళతో సైడ్ వాల్స్ తూములు, డాములు, అనకట్టలు కట్టి ఆల్టోస్ అడుకునేదాన్ని, మట్టితో నీళ్ళతో ఆడు కోవటం నాకు చిన్నప్పట్నుంచీ అలవాట — నేను మొక్కల్ని మొటికల్ని పెంచటం వచ్చాక రోజూ శ్రీవారితో దెబ్బలాటే—ఆయన్ని నా మొక్కల దగ్గర మొహం కడుక్కో నిచ్చేదాన్ని కాను. ఆ ఎస్తేటంతా నాది అక్కడి ఉమ్ములేసినా, పళ్ళు తోముకుని గవీజు చేసినా వూరుకునేదాన్ని కాదు. బ్రహ్మరాక్షసిలా మీదపడిపోతా వేమని విసుక్కునేవారు. నేను మళ్ళీ పుట్టింటి కెళ్ళాల్సిన యమర్లన్నీ ఓటొచ్చి పడింది. అప్పుడు మొక్కల్ని జాగ్రత్తగా చూడండని శ్రీవారికి పదేపదే చెప్పాను. విసుక్కున్నారేమో— నేను మళ్ళీ ఆరేడునెల్లు పుట్టింట్లో బై లాయించి మా కులదీపాన్ని ఎత్తుకుని వచ్చేసరికి యిల్లు మార్చేశారు. కొత్త యింట్లోకి మారటం అట్టే సుఖమైన దై వర్షన్ కాదు. నా మొక్కల గురించి ఏం చేశారని మావార్నడిగాను. ఇంటివారమ్మాయిలు ముచ్చటపడితే యిచ్చేశానన్నారు. నాకేడు పొచ్చినంత పనైంది. ఇంటివారమ్మాయి కెన్నేళ్ళు అని కన్నీళ్లు నాపుకుంటూ అడి గాను. వాళ్ళ సరోజ నెరగవూ బియస్సీ మూడుమాట్లు తప్పింది ఆ పిల్లే వచ్చి అడిగి పట్టుకుపోయింది ఇష్టాహీ అన్నారు. దీని బియస్సీ తెలివితేటలు తగలెయ్యూ....నేనుండగా రాలేదు, వస్తే కాళ్ళమీద చేతులు మీదా వాతలు

పెట్టేదును అనుకున్నాను. మావారన్నారుగదా? యిప్పుడు మనం కాళీచేశాక దొడ్డంతా సిమెంట్ గచ్చు చేసేశారు. నువ్ పాపం మట్టితో, గలీజుతో నానా ఆవస్థా పడేదానివి, దొడ్డి అంతా చితవతలాడుతూ వుండేది అని.

నా గుండెలమీద ఎవరో సిమెంటుతో గచ్చు చేసినట్లనిపించింది, నా పిచ్చి ముండలు సన్నజాజీ గులాబీ మల్లె అంట్లు ఎలావున్నాయో కదా అని నాచేత్తో పెంచిన మొక్కల్ని, ఆ బియ్యం తప్పిన దిబ్బ మొహం దానికి దానంచేసిన మావారి చవటతనానికి నాకు వొళ్ళుమండుకు పోయేది, వాటికి నీళ్లుపోసి పెంచారనుకున్నారా ఏవిటి? నే పాటలు పాడి కబుర్లుచెప్పి వాటిని సాకాను. ఎవరైతే మటుకు దొడ్డంతా గచ్చు చేయగలగాని నా మనసు లోని జ్ఞాపకాలను సిమెంటుపోసి గచ్చు చేయలేరు గదా! అసందర్భపు మనుషులింట్లో వున్నప్పుడు అటువంటి మహుకారాలను ఇక ముందెన్నడూ పెట్టుకోదల్చుకోలేదు. ఎవరింట్లో పూస్తేనేం-అవి నేను పెంచిన గులాబీ, సన్నజాజి మల్లె మాలతులు కదా! వ్వు!